

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

— Η υπόθεση της δολοφονίας της κ. Χέντερσον — άρχισε να λέει ο Μαιγκρέ — ήταν παραμορφωμένη από τη βάση της! Αυτό είν' όλο! Η λέξις «παραμορφωμένη» δεν είναι δική μου! Είναι του δολοφόνου,

δηλαδή του Ράντεκ. Μά κι' αυτός ακόμα, όταν της έδωσε αυτό τον χαρακτηρισμό, δεν καταλάβαινε όλη τη σημασία του.

»Όταν ο Ίωσήφ Έρτέν συνελήφθη, εκείνο που μου έκανε έντύπωση είναι το πως δεν μπορούσαμε να κατατάξουμε το έγκλημα, για το οποίο κατηγορείτο σε μία οποιαδήποτε κατηγορία. Δεν ήξερε καθόλου το θύμα... Δεν είχε κλέψει τίποτε... Δεν ήταν ούτε σαδδιστής, ούτε παράφρων...

»Έτσι, όταν ξανάρχισα την έρευνά μου, βρήκα όλες τις ένδειξεις, στις οποίες είχα βασιστή στην πρώτη μου έρευνα, τη μία κατόπιν της άλλης, ψεύτικες.

»Ψεύτικες — έπιμένω ως προς αυτό — όχι τυχαίως, μά ψεύτικες συνειδητά, έπιστημονικά μάλιστα! Ψεύτικες με το σκοπό ν' αποπλανήσουν την αστυνομία και να ρίξουν την δικαιοσύνη σε μία τρομακτική περιπέτεια!

»Και τί να πή κανείς για τον άληθινό δολοφόνο; Αυτός μόνος του ήταν πιά ψεύτικος απ' όλη τη σκηνοθεσία του!

»Ξέρετε όπως εγώ την ψυχολογία των διαφόρων έγκληματιών.

»Ε, λοιπόν! Δεν ξέραμε ούτε ο ένας ούτε ο άλλος την ψυχολογία ενός Ράντεκ...

»Όχτώ μέρες τώρα ζω μαζί του, τον παρακολουθώ, προσπαθώ να εισχωρήσω στη σκέψη του... Κι' όχτώ μέρες τώρα πέφτω από κατάπληξι σε κατάπληξι και διαρκώς μου ξεφεύγει...

»Η νοοτροπία του δεν έχει καμιά σχέση με τη νοοτροπία των δολοφόνων που τους έχουμε κατατάξει σε διάφορες κατηγορίες... Και γι' αυτό το λόγο κανείς δεν θα τον ένωχλούσε ποτέ αν δεν ενοιωθε μόνος του μια σκοτεινή ανάγκη ν' αποκαλυφθή!

»Γιατί ο ίδιος μου έδωσε όλες τις ένδειξεις που χρειαζόμουν!... Τό έκανε αυτό, ενώ συναιθανόταν άορίστως πως καταστρέφεται. Έτσι... Μά παρ' όλα αυτά, τό έκανε...

»Ο Μαιγκρέ, καθώς μιλούσε δεν ύψωνε καθόλου τη φωνή του. Μά υπήρχε μέσα του τόση όρμη, ώστε τά λόγια του έπαιρναν μία ξεχωριστή δύναμη.

»Ο άνακριτής άκουγε σιωπηλός.

Και ο Μαιγκρέ εξακολούθησε:

— Ο Ράντεκ σκότωσε, όχι για ένα οποιοδήποτε σκοπό, μά, απλούστατα, για να σκότηση!... Θα μπορούσα μάλιστα να πώ ότι σκότωσε για να διασκεδάση... Μή διαμαρτύρεσθε, κύριε άνακριτή, τό δήτε... Άμφιβάλλω αν ο ίδιος θα μιλήση πολύ, γιατί μου είπε ότι θέλει να τον αφήσουμε πειά ήσυχο. Έλπίζω όμως ότι θ' άπαντήσει στις έρωτήσεις σας... Έξ άλλου, ή πληροφορίες που θα σας δώσω γι' αυτόν θα σας φτάσουν...

»Η μητέρα του ήταν υπηρέτρια σε μία μικρή πόλι της Τσεχοσλοβακίας... Μά, με τό ύστέρημά της, τον βοήθησε να σπουδάση...

»Όταν ήταν μικρός, είμαι βέβαιος ότι ύπόφερε πολύ κι' ότι άρχισε να μισή τον κόσμο που, μέσ' από τη φτώχεια του, τον έβλεπε με την πιό άσχημη όψη του.

»Επίσης είμαι βέβαιος πως από μικρός είχε την ιδέα πως είναι μεγαλοφυής! Και τόνειρό του ήταν να γίνη ενδοξος και πλούσιος χάρις στο πνεύμα του!... Αυτό τό όνειρο τον έφερε στο Παρίσι... κι' αυτό τον έκανε ν' άνέχεται να δουλεύη σκληρά σε ήλικία έξηντα χρονών ή άρρωστη μητέρα του για να του στέλνη χρήματα.

»Είχε μία περηφάνεια τρελλή, καταπληκτική! Μά συγχρόνως βιαζόταν, βιαζόταν πολύ να πραγματοποιήση τό όνειρά του, γιατί ο Ράντεκ, που ήρθε στο Παρίσι για να σπουδάση ιατρική, ήξερε πως είναι προσβεβλημένος από φυματίωση και δεν άγνούσε ότι λίγα χρόνια θα ζούσε ακόμα...

»Στην όρχή, είχε πέσει με τά μούτρα στη μελέτη κ' οι καθηγηταί του έμεναν κατάπληκτοι με την αντίληψί του.

»Δεν έβλεπε κανένα, δεν μιλούσε σε κανένα. Ήταν φτωχός, μά είχε συνηθίσει στη φτώχεια.

»Ήταν τόσο φτωχός ώστε συχνά πήγαινε στο Πανεπιστήμιο χωρίς κάλτσες. Πολλές φορές, ξεφόρτωνε λαχανικά στη λαχαναγορά για να κερδίση μερικά φράγκα.

»Μά όλ' αυτά δεν έμπόδισαν την καταστροφή να επέλθη. Η μητέρα του πέθανε κι' ο Ράντεκ δεν λάβαινε πειά ούτε πεντάρα.

»Κι' έξαφνα, μονομιάς, έγκυτέλειψε όλα του τά όνειρα. Θα μπορούσε ώστόσο να προσπαθήση να εργαστή, όπως κάνουν τόσοι και τόσοι φοιτηταί.

»Μά δεν έκανε τίποτε... Άπολύτως τίποτε... Σουρνόταν από τό πρωτό

»Ο άνακριτής άκουγε σιωπηλός...

ὡς τὸ βράδυ στὶς μπουραρίες κι' ἔγραφε ἐπιστολές σὲ μακρυνούς συγγενεὶς του γιὰ νὰ πετύχη ἀπ' αὐτοὺς κανένα βοήθημα... Κατέφευγε στὰ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα... Κι ἐπαίρνε χρήματα ἀπ' ὅσους συμπατριῶτες του συναντοῦσε στὸ δρόμο, χωρὶς νὰ τοὺς δείχνῃ τὴν παραμικρὴ εὐγνωμοσύνη...

»Νόμιζε πὼς ὁ κόσμος δὲν τὸν εἶχε καταλάβει καὶ γι' αὐτὸ μισοῦσε τὸν κόσμο!

Καὶ περνοῦσε ὅλες του τὶς ὧρες φουντώνοντας μόνος του τὸ μίσος αὐτὸ μέσα του. Στὰ κέντρα τοῦ Μονπαρνὰς, καθοταν πλάι σ' ἀνθρώπους εὐτυχισμένους, πλούσιους... Ἐπινε ἕνα καφέ - κρέμ, ἐνῶ οἱ ἄλλοι, στὰ γειτονικὰ τραπέζια, ἀδειάζαν τὸ ἕνα κοκταίηλ κατόπιν τοῦ ἄλλου...

»Εἶχε γεννηθῆ κιόλας μέσα στὸ μυαλό του ἡ ἰδέα τοῦ ἐγκλήματος; Ἴσως... Σὲ ἄλλη ἐποχὴ, θὰ γινόταν ἀναρχικός καὶ θάρρηνε μιὰ βόμβα ἐναντίον κάποιου ἡγεμόνος... Ἡ αὐτὸ δὲν εἶνε πειὰ σήμερα τῆς μόδας...

»Ἦταν μόνος! Ἦθελε νὰ μένῃ μόνος... Εὗρισκε μιὰ διαστροφή ἡρόνη στὴ μοναξιά του, μέσ' στὴ συναισθησι τῆς ὑπεροχῆς του καὶ τῆς ἀδικίας τῆς τύχης ἀπέναντί του.

»Ἡ ἀντίληψίς του ἦταν καταπληκτικὴ, μὰ κατεῖχε προπάντων στὸν ὑπέρτατο βαθμὸ μιὰ διαπεραστικὴ συναισθησι τῶν ἀνθρωπίνων ἀδυναμιῶν.

»Κάποιος ἀπὸ τοὺς καθηγητὰς του μοῦ μιλοῦσε γιὰ μιὰ μανία πού εἶχε στὸ Πανεπιστήμιο καὶ πού τὸν ἔκανε τρομαχτικό. Τοῦ ἔφτανε νὰ κυτάξῃ γιὰ μερικὲς στιγμὲς ἕναν ἀνθρώπο, γιὰ νὰ διαγνώσῃ σ' αὐτὸν μιὰ ἀρρώστεια πού καὶ ὁ ἴδιος τὴν ἀγνοοῦσε.

»Καὶ ἀνήγγελλε μὲ μιὰ μοχθηρὴ χαρὰ σὲ κάποιον συμφοιτητὴ του πού οὔτε τὸν περίμενε κἀν:

»— Σὲ τρία χρόνια θὰ βρίσκεσαι σὲ σανατόριο...

»Ἦ:

»— Ὁ πατέρας σου πέθανε ἀπὸ καρκίνο, δὲν εἶν' ἔτσι;... Πρόσεχε!...

»Ἦταν καταπληκτικός στὶς διαγνώσεις του. Καὶ ὄχι μόνον σὲ διαγνώσεις γιὰ τὶς φυσικὲς ἀρρώστειες, μὰ καὶ γιὰ τὶς ἠθικὲς.

»Ἡ μόνη του διασκέδασις ἦταν νὰ κάθεται σὲ μιὰ γωνιά τοῦ «Καφέ - Κουπόλ». Ἀρρωτος αὐτός, προσπαθοῦσε ν' ἀκαλύψῃ στοὺς ἄλλους τὶς παραμικρὲς ἐνδείξεις ἀρρώστειας.

»Ὁ Οὐίλλιαμ Γκρόσμπυ, πού σύχναζε κι' αὐτός στὸ ἴδιο μπάρ, ἦταν ὁ κυριώτερος στόχος τῶν παρατηρήσεών του. Ὁ Ράντεκ μοῦ ἔκανε μιὰ περιγραφή του καταπληκτικὴ γιὰ τὴν βαθύτητά της.

»Στὸν ἀνθρώπο αὐτὸ, στὸν ὁποῖον ἐγὼ ἔβλεπα μόνον ἕνα τύπο νλεντζέ, αὐτός ἀνακάλυψε τὸν ἀσυνείδητο, τὸν διεφθαρμένο, τὸν ἱκανὸ νὰ κἀνῃ κάθε ἀτιμία.

»Ανακάλυψε ἕνα Γκρόσμπυ, πού ἐπὶ ἕνα χρόνον ἄφηνε τὴ γυναῖκα του νὰ εἶνε στενωτάτη σίλη τῆς ἐρωμένης του Ἐννας Ράιχσπεργκ, ἂν καὶ ἤξερε ὅτι μὲ τὴν πρώτη εὐκαιρία θὰ γάριζε τὴν μιὰ γιὰ νὰ παντρευτῇ τὴν ἄλλη.

»Ανακάλυψε, τέλος, ἕνα Γκρόσμπυ πού, ἕνα βράδυ, ἐνῶ ἦ δυὸ γυναῖκες τὸν εἶχαν ἀφήσει γιὰ νὰ πᾶνε στὸ θέατρο, γύρισε καὶ εἶπε σὲ δυὸ φίλους του ἀναστενάζοντας:

»— Θὰ ἔδινά ἐκατὸ χιλιάδες φράγκα σ' ὁποῖον μὲ ξεφόρτωνε ἀπὸ τὴ γρηὰ θειά μου, τὴ Χέντερσον, γιὰ νὰ τὴν κληρονομήσω...

»Τὸ εἶπε τάχα γι' ἀστεῖο αὐτό;... ἢ ἦταν ἕνας εὐσεβὴς πόθος του;...

»Ὁ Ράντεκ ὅμως πού ἦταν ἐκεῖ καὶ πού μισοῦσε τὸν Γκρόσμπυ γιὰτὶ ἦταν ὁ πιὸ λαμπρὸς ἀνθρώπος ἀπ' ὅσους ἔβλεπε, τὸ

ἄκουσε. Ἦξερε καλύτερα τὸν Γκρόσμπυ ἀπ' ὅτι ἤξερε ὁ Γκρόσμπυ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του, ἂν κι' αὐτός δὲν τὸν εἶχε προσέξει οὔτε μιὰ φορὰ...

»Μόλις λοιπὸν ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, σηκώθηκε, πήγε στὸν τηλεφωνικὸ θάλαμο τοῦ μπάρ κι' ἐκεῖ χάραξε ἀπάνω σ' ἕνα κομματί χαρτί αὐτά τὰ λόγια: «Εἶμαι σύμφωνος γιὰ ἐκατὸ χιλιάδες φράγκα. Στείλτε μου τὸ κλειδί τῆς βίλλας τῆς θείας σας μὲ τ' ἀρχικὰ Μ. Β., ταχυδρομικὸ παράρτημα Ρασιπάϊγ, Πόστ-Ρεστάντ».

»Καὶ ξαναγύρισε στὴ θέσι του. Ἐνα γκαρσόνι ἔδωσε τὸ σημεῖωμα αὐτὸ στὸν Γκρόσμπυ, ὁ ὁποῖος, μόλις τὸ διάβασε, γέλασε σαρκαστικὰ κι' ἔπειτα ἐξακολούθησε τὴν συζήτησί του, ὄχι χωρὶς νὰ ρίχνῃ ματιὲς στοὺς ἄλλους πελάτες γύρω του...

»Ἐνα τέταρτο τῆς ὥρας ἀργότερα, ὁ ἀνηψιὸς τῆς κ. Χέντερσον ζητοῦσε μιὰ τράπουλα τοῦ πόκερ.

»— Θὰ παίξῃς μόνος σου; τὸν ρώτησε ἀστειευόμενος κάποιος ἀπὸ τοὺς φίλους του.

»— Ἐχω μιὰ ἰδέα, τοῦ ἀπάντησε ὁ Γκρόσμπυ. Θέλω νὰ μάθω ἂν θὰ τραβήξω δυὸ φύλλα ὅμοια μὲ τὴν πρώτη...

»— Καὶ τότε;

»— Τότε θὰ εἶνε ναιί...

»— Ναι γιὰ τί πράγμα;...

»— Ἐχω μιὰ ἰδέα... Μὴ μὲ ρωτᾶς...

»Καὶ ἄρχισε, μὲ χέρι πού ἔτρεμε, νὰ μοιράζῃ φύλλα στὸν ἑαυτό του...

»— Καρρὲ τοῦ ἄσσου! φώναξε ἐξαφνα.

»Καὶ σκούπισε τὸν ἰδρώτα πού κυλοῦσε ἀπὸ τὸ μέτωπό του. Τὴν ἄλλη μέρα τὸ βράδυ, ὁ Ράντεκ λάβαινε τὸ κλειδί.

***

Ὁ Μαιγκρέ, κουρασμένος, κάθησε σὲ μιὰ καρέκλα κι' ἐξακολούθησε:

— Αὐτὴ τὴν ἱστορία τοῦ καρρὲ τοῦ ἄσσου μοῦ τὴν φανέρωσε ὁ ἴδιος ὁ Ράντεκ. Εἶμαι βέβαιος πὼς εἶνε ἀληθινὴ καὶ ὁ ἐνωμοτάρχης Ζανθιέ, τὸν ὁποῖο ἔστειλα νὰ τὴν ἐξακριβώσῃ, θὰ μοῦ τὴν ἐπιβεβαιώσῃ ἀπὸ τὴν μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη.

»Φαντασθῆτε τώρα τὸν Ράντεκ μὲ τὸ κλειδί τῆς βίλλας στὸ χέρι... Ἦθελε νὰ ἐγκληματῆσῃ ὄχι γιὰ γιὰ νὰ κερδίσῃ ἐκατὸ χιλιάδες φράγκα, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὸ μίσος του ἐναντίον τοῦ κόσμου.

»Ὁ Γκρόσμπυ, πού ὄλοι τὸν θαύμαζαν ἢ τὸν ζήλευαν, ἦταν μέσα στὰ χέρια του... Γιατὶ τώρα τὸν κρατοῦσε... Ἦταν δυνατός...

»Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ὁ Ράντεκ δὲν περίμενε τίποτε ἀπὸ τὴ ζωὴ... Δὲν ἦταν κἀν βέβαιος ὅτι θὰ μπορούσε ν' ἀνθέξῃ ὡς ὅτου ἡ ἀρρώστεια του νὰ τοῦ δώσῃ τὸν θάνατο... Ἴσως θ' ἀναγκαζόταν νὰ κἀνῃ μιὰ βουτιά στὸ Σηκουάνα κάποιον βράδυ πού δὲν θάχε δυὸ φράγκα γιὰ νὰ πιῇ τὸ καφέ - κρέμ του.

»Δὲν ἦταν τίποτε... Τίποτε δὲν τὸν ἔδενε μὲ τὸν κόσμο...

»Σὰς εἶπα πρὸ ολίγου, ὅτι σὲ ἄλλη ἐποχὴ θὰ γινόταν ἀναρχικός... Στὴν ἐποχὴ μας ὁμως βρῆκε πιὸ διασκεδαστικὸ νὰ διαπράξῃ ἕνα ὠραῖο ἐγκλημα...

»Ἐνα ὠραῖο ἐγκλημα!.. Δὲν ἦταν παρὰ ἕνας φτωχός!.. Ἐνας ἀρρωστος. Κι' ὅμως αὐριο ἢ ἐφημερίδες θὰ τοῦ ἀφιερῶνουν σελίδες ὀλόκληρες... Ἡ δικαιοσύνη θ' ἀναστατωθῇ...

»Ἐνα βράδυ λοιπὸν, ὁ Ράντεκ συνάντησε τὸν Ἰωσήφ Ἐρτέν στὴν ταρατσα κάποιου καφε-βείου... Τὸν ψυχολόγησε ὅπως ψυχολογοῦσε ὅλο τὸν κόσμο... Καὶ τοῦ μίλησε...

»Ὁ Ἐρτέν, ὅπως κι' ὁ Ράν-

Νόμιζε πὼς ὁ κόσμος δὲν τὸν εἶχε καταλάβει καὶ γι' αὐτὸ μισοῦσε τὸν κόσμο...

τεκ, ήταν ένας απόκληρος της κοινωνίας. Θα μπορούσε να ζή ήσυχά στο πανδοχείο του πατέρα του... Προτιμούσε, ωστόσο, το Παρίσι, όπου ζούσε ως υπάλληλος άνθρωπώλειου, κερδίζοντας εξακόσια φράγκα το μήνα... Υπέφερε πολύ και, για να ξεχάσει, διάβαζε μυθιστορήματα της κακής ώρας, πήγαινε στους κινηματογράφους και φανταζόταν ωραίες περιπέτειες...

»Δέν είχε καμιά θέληση... καμιά ενεργητικότητα... Τιποτε δέν μπορούσε να τον υπερασπίση έναντιον τής επίβολης του Ράντεκ, ο οποίος του είπε:

»— Θέλεις να κερδίσης μέσα σε μια νύχτα δυα σου χρειάζονται για να ζήσης στο έσσι; Έπως σου άρέσει;

»Ο Έρτέν άκούγοντας αυτή τήν πρότασι, ένοιωσε τήν καρδιά του να χτυπάη δυνατά... Ο Ράντεκ τόν κρατούσε πειά! Ο Ράντεκ άπολάμβανε τή δύναμή του, μιλούσε κ' επέβαλε στο σύντροφό του τήν ιδέα μιας κλοπής.

»— Δέν έχεις να κάνης τίποτε άλλο, του είπε, παρα να κλέψης μια άκατοίκητη θίλλα...

»Και κατέστρωσε λεπτομερώς τό σχέδιο ενεργείας του Έρτέν... Αυτός τόν συμβούλευσε ν' αγοράση παπούτσια με πατους από καουτσούκ με τήν πρόφασι να μη κάνει θόρυθο!... Στην πραγματικότητα όμως τό έκανε αυτό για να είνε βέβαιος ότι ο Έρτέν θα άφηνε καθαρά ίχνη τών θημάτων του.

»Κατά τήν περίοδο αυτή, ο Ράντεκ ένοιωθε τόν έαυτό του μεθυσμένο... Έβλεπε

πώς ήταν παντοδύναμος αυτός που δέν είχε να πληρωση ούτε ένα όρεχτικό...

»Και διασταυρώνόταν κάθε μέρα στο «Καφέ-Κουπόλ» με τόν Γκρόσμπυ, ο οποίος ούτε τόν ήξερε κι' ο οποίος περιμένε μ' άγωνία να δη τι θα γινόταν...

»Αυτό που μ' έκανε ν' ανακαλύψω τήν αλήθεια έπι τών γεγονότων τής θίλλας τού Σαιν - Κλου, ήταν μια φράσις τής Ιατροδικαστικής έκθέσεως, ή όποία έγραφε:

»«Άρκετή ώρα μετά τό θάνατό της, τό πτώμα της κ. Χέντερσον, που έπρεπε να βρισκεται στη νάκρη τού κρεβάτιου, κύλησε στο πάτωμα».

»Πρέπει να παραδεχθήτε ότι ο δολοφόνος δέν είχε κανένα λόγο άρκετή ώρα μετό τό έγκλημα, ν' άγγιξη πάλι τό πτώμα που δέν είχε ούτε κοσμήματα, ούτε τίποτα άλλο επάνω του...

»Μά εξακολουθώ τήν αφήγησι τών γεγονότων. Μου τά έπιβεβαίωσε ο Ράντεκ τήν περασμένη νύχτα...

»Ο Ράντεκ λοιπόν άποφάσισε να μηη ο Έρτέν στη θίλλα στις 21)2 μετά τά μεσάνυχτα άκριβώς, ν' άνέβη στο άπάνω πάτωμα, να μηη στην κάμαρη τής χήρας, κι' όλα αυτά χωρίς ν' άνάψη φώς. Του ώρκίστηκε ότι δέν ήπιν κανέννας μέσα στο σπίτι... Κ' ή θέσις που του υπέδειξε ως τó μέρος που φυλαγόντουσαν τά χρήματα, ήταν ή θέσις τού κρεβάτιου τής κ. Χέντερσον.

»Στις 2 και 20', ο Ράντεκ, ολομόναχος, μηηκε στη θίλλα, σκότωσε τις δυό γυναίκες κι' έπειτα, άφου έκρυψε τó μαχαίρι στη νταβάπα, βγήκε έξω. Παραμόνεψε κατόπιν άπ' έξω τήν άφιξι του Έρτέν, ο οποίος έφτασε σε λίγο και μηηκε μέσα στη θίλλα, άκολουθώντας τις οδηγίες που τού είχε δώσει...

»Μά έξαφνα, ο Έρτέν, καθώς ψαχούλευε μέσα στο σκοτάδι στη θέσι του κρεβάτιου, έρριξε κάτω τó πτώμα τής κ. Χέντερσον. Τρομαγμένος τότε άναψε τó ήλεκτρικό, είδε τά πτώματα τών δυό γυναικών, βεβαιώθηκε πως ήσαν νεκρές και, μέσ' στη σαστιμάρα του, άφησε παντού τά ίχνη τών ματωμένων δαχτύλων του...

»Όταν τέλος βγήκε πάλι έξω περίτρομος, άντίκρυσε μπροστά του τόν Ράντεκ, ο οποίος είχε άλλάξει τώρα στάσι, του μιλούσε σαρκαστικά και δειχνόταν σκληρός...

»Η σκηνή που έπακολούθησε μεταξύ τους θα ήταν άφανταστη. Μά τί μπορούσε να κάνη ένας άπλοϊκός άνθρωπος σαν τόν Έρτέν έναντιον του Ράντεκ;

»Δέν ήξερε καν τó όνομά του! Δέν ήξερε που κατοικεί!

»Ο Ράντεκ του έδειχνε τά κουτσουκένια γάντια του και τις γαλότσες του, χάρις στις όποιες δέν είχε άφήσει τó παραμικρό ίχνος μέσα στη θίλλα.

»— Θα καταδικαστής εις θάνατον ως δολοφόνος! του έλεγε. Δέν θα σε πιστέψουν! Κανέννας δέν θα πιστέψη πως είσαι άθώος! Και θα σε εκτελέσουν...

»Έπειτα ο Ράντεκ έπρόσθεσε:

»— Άν σωπάσης, θα σε σώσω εγώ! Καταλαβαίνεις; Ξάσε θγάλω άπό τή φυλακή, ίσως έπειτ' άπό ένα μήνα, ίσως έπειτα άπό τρεις μήνες... Μά θα σε θγάλω!...

»Έπειτ' άπό δυό μέρες, ο Έρτέν συνελήφθη. Μά δέν έκανε άλλο παρα να επαναλαμβάνη ότι είνε άθώος... Ήταν σαν άποθλακωμένος... Μονάχα στη μητέρα του μίλησε για τόν Ράντεκ...

»Και ή μητέρα του δέν τόν πιστέψε... Αυτό δέν ήταν ή καλύτερη

άπόδειξις ότι ο Ράντεκ είχε δίκιο, ότι ήταν καλύτερο να σωπάη και να περιμένη τή βοήθεια που τού είχε ύποσχεθή;

»Κ' οι μήνες περάσαν. Ο Έρτέν, μέσα στη φυλακή του, ζούσε με τόν τρόπο τών δυό ματωμένων πτωμάτων που είχε άγγίξει με τά χέρια του.

»Έξαφνα, μια μέρα, έλαθε μια έπιστολή που του υπεδείκνυε πως να δραπέτεψη, τήν έπιστολή δηλαδή που έγραφα εγώ. Άκολούθησε τις οδηγίες της, μά χωρίς έμπιστοσύνη, μ' έναν τροπο μηχανικό, και μόλις βγήκε άπό τή φυλακή, άρχισε να πλανιέται στο Παρίσι, χωρίς σκοπό...

»Η έλευθερία δέν του δίνει καμια μέθη!... Δέν ξέρει τί να

κάνη... Δέν έχει χρήματα!... Κανέννας δέν τόν περιμένει...

»Κι' όλ' αυτά έξ αίτίας του Ράντεκ!... Τόν άναζητάει στα κέντρα όπου τόν συναντούσε άλλοτε... Για να τόν σκοτώση; Δέν έχει όπλο! Μά είνε άρκετά έρεθισμένος για να τόν πνίξη... Ίσως όμως τόν άναζητάη για να τού ζητήση χρήματα ή γιατί είνε τó μόνο πλάσμα στον κόσμο, στο όποιο μπορεί άκόμα να μιλήση...

»Κι' ένα θράδυ τόν είδε στο «Καφέ-Κουπόλ». Μά δέν τόν άφησαν να μηη μέσα... Περιμένε τότε άπ' έξω και κολλούρε κάθε τόσο τήν πελιδνή όφι του στη θιτρίνα του μπάρ.

»Μά όταν ο Ράντεκ βγήκε έπιτέλους έξω, συνωδευόταν άπό δυό άστυνομικούς. Είχε προκαλέσει έπίτηδες τη συλληψί του, άρνούμενος να πληρώση, για να άποφύγη μια συνάντησι με τόν Έρτέν.

»Τότε ο Έρτέν μηχανικά έσυρε τά θήματά του προς τó χωριό του. Έκει μηηκε κρυφά στο σπίτι του... Ο πατέρας του όμως τόν ανακάλυψε και θέλησε να τόν διώξη... Μά αυτός προτίμησε να κρεμαστή... Εύτυχώς τόν έσωσαν τήν τελευταία στιγμή...»

***

Ο Μαιγκρέ ύψωσε τούς ώμους του κι' εξακολούθησε:
(Άκολουθε!)

